

Honing is een huismiddeltje dat van oudsher bekend is als wondverzorgers. Het bestaat nu ook in gesteriliseerde vorm in tubes en verbanden. Maar registratie als geneesmiddel zit er waarschijnlijk niet in.

door **Arnaud Cornelissen**

Zonder bijen gaat het niet. Maar uit welke bloem de bijen van B-factory de honing halen, is geheim. Evenals de rest van het proces, waarvoor de Rhenense onderneming een constante kwaliteit medicinale honing kan maken die gebruikt kan worden voor wondheling, bij huidproblemen en bij vaginale klachten. „Dat is het geheim van de smid, of in dit geval de imker”, lacht dr. Willem Jan Bosma. „Het is hoe dan ook 100 procent natuurlijk. Er wordt niets mee gedaan, er wordt niets uitgehaald of toegevoegd. Het is zuivere honing, die op de gangbare wijze uit de korven wordt gehaald. Het enige wat wij doen, is de honing steriliseren, om te voorkomen dat er micro-organismen in zitten. Het smaakt ook heel lekker. Je kunt zo een likje uit een tube nemen.”

Honing wordt van oudsher gebruikt als huidverzorgingsmiddel en bij de behandelingen van wonden. Er zijn bewijzen dat de medicinale werking al bij Egyptenaren bekend was. Ook Russische soldaten maakten in de Eerste Wereldoorlog gebruik van honing. Door de opkomst van de antibiotica in de westerse wereld raakte het gebruik van dit natuurproduct in vergetelheid.

„Ik ken het als oud huismiddeltje”, vertelt Gert Jan Alberts, die als hobbyklusser nog wel eens een wondje oploopt. „Het is echt een wondermiddel. Smeer het op een al dan niet open wondje en alles herstelt prachtig en snel. Honing is natuurzuiver, beschermt en heelt. Ik heb er zelfs een brandwond op mijn wreef mee behandeld en een diepe ontstoken wond op mijn scheenbeen. Van beide is niets meer te zien.”

Bij navraag blijken veel mensen natuurzuivere honing te kennen als middel om wonden mee te behandelen. Veel vrouwen gebruiken het cosmetisch als een gezichts masker, of zelfs om oogmake-up mee te verwijderen. Aan het nut van honing bij uitwendig gebruik, is dus ook vandaag de dag geen twijfel. Er wordt al jaren onderzoek verricht naar de medicinale werking. De compagnon van Bosma, dr. Tineke Creemers, was lid van een Amsterdams-Wageningse onderzoeksgroep, waarin de Universiteit van Amsterdam en de Wageningen University gezamenlijk de wondhelende eigenschappen van honing onderzochten.

Wetenschappers zien in honing een mogelijk alternatief voor antibiotica. Uit onderzoek in het laboratorium is gebleken dat honing bacteriën doodt, die betrokken zijn bij wondinfecties, zoals de antibiotica-resistente MRSA, ook wel bekend als de ziekenhuisbacterie en ESBL E. Coli.

De werking van honing ligt in een complex van factoren, legt Bosma uit. Het is de combinatie van de zuurgraad, de osmotische werking van de honingsuikers en enzymen die de bijen zelf aan de nectar toevoegen. Samen vormen deze factoren een

wondklimaat waarin bacteriën moeilijk kunnen overleven en de wond wordt aangezet tot heling. De honing van B-factory geldt niet als geneesmiddel. „Omdat honing op wonden antibacteriële bescherming biedt, zou in theorie honing kunnen worden vergeleken met een antibioticum. Het verschil is echter dat honing een zuiver fysische werking heeft, terwijl antibiotica ingrijpen in de stofwisseling van bacteriën. Daarom zal het moeilijk zijn honing te registreren als een geneesmiddel. Bovendien is registratie van een geneesmiddel een lange en kostbare weg, die voor dit product niet erg voor de hand ligt. Onze wondverbanden zijn wel officieel geregistreerd als medisch hulpmiddel bij wondverzorging en worden in heel veel ziekenhuizen en verpleeghuizen in heel Europa gebruikt.”

De Wageningse onderzoeker Hans Helsper onderzocht een andere manier om een zogenaamde medicinale honing te maken. Hij veranderde een gen van een aan tabak

“ Natuurlijke honing is niet steriel, waardoor weer een extra risico bij gebruik ontstaat

Willem-Jan Bosma

■ foto Getty Images/iStockphoto

verwante plant, waardoor het een wondhelend peptide, het humaan EGF, aanmaakte. Dat kwam in de nectar. Bijen zetten deze nectar om in honing, met behoud van dat peptide. Het principe werkte, maar de productie was te laag voor een goedwerkende honingzalf. Volgens Bosma is inmiddels het overgrote deel van de mensen die professioneel bezig zijn met wondbehandelingen, bekend met de voordelen van honingverbanden. Vooral bij gevallen waar zogenoemde zilverterbanden worden toegepast, is naar zijn mening honing een beter alternatief.

Toch is het af te raden bij een wondje gelijk naar de honing uit het keukenkastje te grijpen. Niet alle natuurlijke honing is te gebruiken als medisch hulpmiddel. Het kan zelfs gevaarlijk zijn. Zo wordt toepassing bij kinderen tot 1 jaar ontraden. In ongesteeliseerde natuurlijke honing kan namelijk een bacterie voorkomen, die bij hen infantiel botulisme kan veroorzaken.

„Je kunt aan de buitenkant helaas niet zien wat er in zit”, aldus Bosma. „Daardoor is de werking onzeker. Bovendien is commerciële honing dikwijls verhit geweest, waardoor de werking kan zijn afgenomen. Ook is natuurlijke honing niet steriel, waardoor weer een extra risico bij gebruik ontstaat. Maar ik wil het gebruik van natuurlijke honing als wondverzorgend middel beslist niet afraden. Ik zou het alleen niet op grote schaal toepassen.”

www.bfactory.nl

reageren?
gezondheid@depersdienst.nl